

N:

Slutten på vikingene i England

Ivar Benløs har fått det han kom for; hevn, land og kontroll over Øst-England.

Men Ivar vil ha mer land og allierer seg med vikingen Olaf, som styrer Irland. De to skal erobre området mellom sine beholdninger, kongeriket Strathclyde i det nordvestlige England.

Vikingene angriper flere ganger fra land- og sjøsiden, og når Ivar kutter matforsyningen til områdets viktigste forsvar, må de utsultede forsvarerne gi tapt. Igjen fanger vikingene en konge i live, kong Argyll. Ivar og Olaf krever løsepenger og får et uvanlig tilbud; Konstantin, kongen av Skottland, vil betale, men bare hvis vikingene dreper Argyll. Konstantins plan er å gifte datteren med Argylls sønn slik at Konstantin får en vasal på Strathclydes trone. Ivar og Olaf er med på den planen, for med dette har de plassert en vennlig konge på tronen i det erobrede området.

Ivar Benløss liv, som var så brutalt, ender ganske fredelig i 871. Han blir plutselig syk i Irland, hvor han har slått seg ned, og dør like etterpå. Tilbake i England er Ivars brødre, Halfdan og Ubba; de får i oppgave å slå klørne til Englands to siste kongedømmer, Wessex og Mercia, og vinteren 870 trenger de ned til Themsen, men de mange vikingangrepene har gitt de engelske småstatene en sterk enhet. På Engelfield lider Vikings sitt første nederlag før de klarer å slå tilbake. Vikingenes felttog tar dem til Offington og kampene varer en lang dag i 871 til vikingene må trekke seg. I leiren deres i Redding gjør de status; de har mistet flere militære ledere og enda flere krigere. De blir slått, men ikke beseiret, selv om de har møtt store motstandere i Alfred og Ethelred, Wessex' kongelige brødre, som tidligere hadde latt vikinghæren trekke seg tilbake til York. I de påfølgende månedene bølger kampene frem og tilbake. Våren 871 dør kong Ethelred, og mens Alfred er opptatt med å arrangere begravelsen til broren din, vinner vikinghæren noen få store slag. Men vinteren nærmer seg og diplomatiet begynner. Alfred kjøper tid ved å betale vikingene for å trekke seg tilbake til London, hovedstaden i Mercia. Wessex er nå den eneste som er igjen av de fire engelske kongedømmene.

Lodbrogsønnene Halfdan og Gorm kan ikke gi slipp på ideen om å okkupere Wessex og i 875 tar de en skjebnesvanger avgjørelse; de deler vikinghæren mellom seg. Gorm slår seg ned i Jorvick, mens Halfdan drar til Dublin og myrder den sittende kongen for å ta tronen. Gorm vil også kjempe og i 876 angriper han Wessex med hæren sin og overraskelsestaktikken fungerer; vikingene trenger langt inn i kongeriket og slår seg ned på en øy som ligger i en liten sørengelsk fjord, og er egnet til å sperre havnen i byen Pool. Lokalteten beskytter samtidig mot angrep fra Alfred. Igjen lokker Alfred med danegjeld for å få vikingene til å forsvinne, og Gorm sverger på en ring dedikert til Thor at han vil forlate Wessex.

Vikingene har sverget falskt, viser det seg. I stedet for å forsvinne, trenger han lenger inn i landet i nattens mulm og mørke og slår seg ned i byen Exeter mens han venter på forsterkninger fra Skandinavia. Dessverre blir flåten ødelagt i en storm og det som så ut som en enkel seier ender nå med at vikingene kommer under beleiring. Etter vinteren lar vikingene seg igjen betale for å forlate Wessex, og denne gangen holder de løftet. Freden er imidlertid kortvarig, for før et år har gått, misbruker vikingene en kristen høytid for å overraske Wessex igjen; på helligtrekonger, 6. januar 878, trenger vikinger inn i festningen i Chippenham, hvor Alfred feirer jul. Kongen av Wessex klarer så vidt å rømme med livvak-

ten sin og noen få menn. De søker tilflukt i en myr i Somerset i det sørøstlige England og i de påfølgende månedene fungerer Alfred som undergrunnsleder.

Gorm er klar på at kampen må avgjøres; han tilkaller Ubba, som skal beleire et stort fort. Men før vikingene klarer å kutte av alle forbindelsesveiene, går Wessex hær til motangrep. Ubbas hær blir slaktet og 840 menn dør på slagmarken, blant dem Ubba. Vikingene er i hælene, vet Alfred, og det er tid for det siste oppgjøret. Han samler en hær ved Eddington og en rasende kamp begynner. Alfreds hær består av menn fra hele England, og vikingene har ingen sjanse. Mange dør, mens de andre blir presset tilbake til et område nær Chippenham. Angelsakserne legger området øde og vikingene er uten forsyninger. Etter to uker må de gi opp.

Hedningene var livredde av sult, kulde og frykt, og de ba om fred, seiret munken Asser. I seier viste Alfred storsind; hvis vikingene konverterer til kristendommen, vil han skåne dem.

Knestående må den nylig dømte vikinghøvdingen Gorm underkaste seg Alfred den store. Gorm er enig, og tar det kristne navnet Ethelston. Alfred lar ham returnere til East Anglia, hvor han blir konge, men underlagt makten til Wessex-kongen. 12 fryktelige år i engelsk historie er over, og i ettertiden vil frelseren bli kjent som Alfred den store; den eneste engelske kongen med dette fornemme epitetet.

Det sies at før Ivar døde i England, ga han beskjed om at kroppen hans skulle begraves i en haug på den engelske kysten, og at så lenge bena hans vokter denne delen av kysten, ville ingen fiende lykkes med å invadere landet. Som en profeti holdt den seg, heter det i sagaen, helt til William «The Bastard», det vil si Vilhelm Erobreren, kom til kysten. Han gikk bort til haugen og åpnet graven til Ivar og så at liket ikke var nedbrutt. Han lot da bygge et stort bål hvor kroppen til Ivar ble brent.

